

C. przekonuje czytelnika do konieczności zmieniania nazw ulic.

D. zestawia różne poglądy na temat zmieniania nazw ulic.

Zadanie 11. (0-1)

Z tekstu można wywnioskować, że autor najbardziej ceni

- tradycję.
- przeszłość.
- postęp.
- nowoczesność.

Tekst III

Powstańców Warszawy, Dzieciątka Jezus, Warecki, Napoleona, plac (Śródmieście), między ulicami: Szpitalną, Sienkiewicza, Moniuszki, Świętokrzyską i Warecką; założony 1823-1826 przez poszerzenie o tereny ogrodowe ul. Szpitalnej; 1839 otrzymał nazwę pl. Dzieciątka Jezus (od nazwy istniejącego tu szpitala), ok. 1870 nazwany pl. Wareckim;

ok. 1860 zbudowano stację pocztową; 1901 szpital przeniesiono na ul. Nowogrodzką, a na jego terenie, między ulicami Świętokrzyską, Moniuszki i Sienkiewicza, zbudowano kamienice 5-6-piętrowe; plac wybrukowano i założono skwer; 1912-1916 na miejscu stacji pocztowej powstał gmach Poczty Głównej [...] uwieńczony gru-

pą rzeźb z wielkim globusem; 1921 w stulecie śmierci Napoleona Bonaparte plac nazwano jego imieniem, a na skwerze ustawiono jego popiersie; 1931-33 wybudowano 16-piętrowy wieżowiec Towarzystwa Ubezpieczeń Prudential [...] obecnie hotel Warszawa; 1 i 2 VIII 1944 na placu toczyły się walki o gmach poczty i Prudential, w atakach brał udział m. in. batalion „Kiliński” [...]; wszystkie budowle otaczające plac uległy zniszczeniu 1944, częściowo odbudowane po wojnie; 1 VIII 1957 przemianowany na pl. Powstańców Warszawy, [...] 1979 odsonięto płytę-pomnik upamiętniającą walki batalionu „Kiliński”.

Encyklopedia Warszawy, Warszawa 1994.

Do rozwiązania zadań od 12. do 14. wykorzystaj Tekst III.

Zadanie 12. (0-1)

Plac opisywany w Tekście III powstał, gdy

- poszerzano istniejącą ulicę.
- budowano nowe kamienice.
- rozebrano budynek szpitala.
- wytyczono nową ulicę.

Zadanie 13. (0-1)

Gdy plac nosił imię Napoleona, znajdowały się na nim, poza kamienicami, następujące budynki lub pomniki:

A. Szpital Dzieciątka Jezus, Poczta Główna i Prudential.

B. stacja pocztowa, Poczta Główna i popiersie na skwerze.

C. płyta-pomnik, Prudential i Poczta Główna.

D. Prudential, Poczta Główna i popiersie na skwerze.

Zadanie 14. (0-1)

Plac nosił nazwę Warecki w czasie

- powstania listopadowego.
- powstania styczniowego.
- I wojny światowej.
- II wojny światowej.

Tekst IV

Uchwała Nr VIII/99/2003 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 13 marca 2003 roku w sprawie systemu nadawania nazw ulicom i placom publicznym w m.st. Warszawie

[...] Rada m.st. Warszawy uchwala, co następuje: [...]

§ 2

Ustala się zasady kształtowania nazewnictwa ulic i placów publicznych m.st. Warszawy, zgodnie z załącznikiem Nr 2.

§ 3

Ustala się kryteria merytoryczne¹ nazewnictwa ulic i placów publicznych w m. st. Warszawie, zgodnie z załącznikiem Nr 3.

§ 4

Zasady i kryteria wymienione w załącznikach 1-3 w zakresie nadawania nazw ulicom i placom publicznym m.st. Warszawy mają zastosowanie także w przypadku zmiany nazewnictwa.

¹ merytoryczny – ściśle związany z omawianym zagadnieniem, dotyczący treści, sedna sprawy

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr VIII/99/2003 [...] Zasady kształtowania nazewnictwa ulic, placów i innych terenowych obiektów publicznych m.st. Warszawy

[...]

2. Wnioski w sprawach nadania nazw ulicom i placom [...] mogą być zgłaszane przez:

- organy samorządowe,
- grupę radnych (min. 3 osoby),
- mieszkańców Warszawy (min. 15 osób),
- instytucje i organizacje mające siedzibę w Warszawie. [...]

4. Nowe nazwy nie mogą być nazwami trudnymi w codziennym użytkowaniu (np. nazwy wielowyrzowe, niejasne, obce).

5. Nowe nazwy nie mogą być ośmieszające, poniżające itp.

6. Nowe nazwy pochodzące od nazwisk osób nie mogą być nadane wcześniej niż po upływie 5 lat od daty śmierci upamiętnianej osoby. [...]

7. Zmiana istniejącej nazwy na nową może nastąpić wyłącznie w wyjątkowych przypadkach.

8. Nazwy ulic i placów należy podawać zgodnie z zasadami polskiej pisowni.

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr VIII/99/2003 [...] Kryteria merytoryczne nazewnictwa ulic i placów publicznych w m.st. Warszawie

Przy opiniowaniu i podejmowaniu decyzji w sprawie nazw winny być każdorazowo brane pod uwagę następujące kryteria merytoryczne nazewnictwa ulic i placów publicznych w m.st. Warszawie:

- Zachowanie zgodności z tradycją i dziejami Warszawy oraz polskimi regułami nazewniczymi.
- Utrzymywanie nazw utrwalaonych w tradycji Miasta.
- Uwzględnianie cech charakterystycznych dla danej ulicy/placu, lub też danego rejonu.
- Przy nadawaniu nazw ulicom i placom publicznym w m.st. Warszawie należy wykorzystywać typy nazw pochodzące od nazw własnych, pospolitych oraz pamiątkowe, zachowując przy tym pomiędzy nimi niezbędną równowagę. W miarę możliwości należy unikać do-

minacji nazw o charakterze pamiątkowym. [...]

źródło: www.um.warszawa.pl

Do rozwiązania zadań od 15. do 18. wykorzystaj Tekst IV.

Zadanie 15. (0-1)

System nadawania nazw ulicom i placom w Warszawie ustalony jest

A. tylko za pomocą Uchwały Nr VIII/99/2003 bez załączników.

B. tylko za pomocą Załącznika Nr 2 do Uchwały Nr VIII/99/2003.

C. tylko za pomocą Załącznika Nr 3 do Uchwały Nr VIII/99/2003.

D. za pomocą Uchwały Nr VIII/99/2003 wraz z załącznikami.

Zadanie 16. (0-1)

Wniosek w sprawie nadania lub zmiany nazwy ulicy w Warszawie może zgłosić

- dwóch radnych mieszkających na nowym osiedlu.
- dwudziestoosobowa grupa mieszkańców Warszawy.
- Towarzystwo Przyjaciół Warszawy z siedzibą w Paryżu.
- wielbiciel twórczości wybitnego Polaka.

Zadanie 17. (0-1)

Nadanie ulicy nazwy Poliptoton (poliptoton - odmiana powtórzenia) jest niezgodne z Załącznikiem Nr 2 do Uchwały Nr VIII/99/2003

- w punkcie 4.
- w punkcie 5.
- w punkcie 6.
- w punkcie 8.

Zadanie 18. (0-1)

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr VIII/99/2003

A. ułatwia nadawanie ulicom i placom przede wszystkim nazw pamiątkowych.

B. ułatwia dokonanie zmian w nazewnictwie ulic i placów w mieście.

C. umożliwia uzyskanie zgody na nadanie ulicy nazwy w obcym brzmieniu i zapisie.

D. wskazuje na tradycję i historię jako najważniejsze kryteria oceny nazwy ulicy.

Zdjęcie 1.

źródło: www.warszawa1939.pl

Zdjęcie 2.

Plac Warecki (obecnie Powstańców Warszawy), w głębi ruiny gmachu Prudentiala (obecnie hotel Warszawa).

fol. Edward Falkowski, warszawiacy, Warszawa 1970.

Ulice i place

KARTOTEKA

Numer zadania	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Nazwa sprawdzanej czynności	Liczba punktów do uzyskania za zadanie
		Uczeń	
1	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	rozpoznaje adresata wypowiedzi	1
2	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	odczytuje intencje podmiotu lirycznego	1
3	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	rozpoznaje znaczenie dosłowne wyrazu	1
4	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	wskazuje przykład środka wyrazu (porównanie)	1
5	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	dostrzega kontekst historyczny (wskazuje rok zakończenia drugiej wojny światowej)	1
6	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	wyszukuje informacje dotyczące stanu opisywanego obiektu w tekście literackim	1
7	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	rozpoznaje środek wyrazu (metafora)	1
8	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	odczytuje i interpretuje znaczenie przenośne wyrażenia	1
9	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	wskazuje przyczynę użycia dawnej nazwy placu przez autora	1
10	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	rozpoznaje funkcję wypowiedzi	1
11	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	wskazuje wartość uznaną przez autora tekstu za istotną	1
12	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	wyszukuje informacje w notatce encyklopedycznej	1
13	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	porządkuje informacje zawarte w notatce encyklopedycznej	1
14	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	dostrzega kontekst historyczny dziejów opisywanego placu	1
15	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	odczytuje na poziomie dosłownym akt normatywny (uchwałę Rady Miasta Stołecznego Warszawy)	1
16	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	wyszukuje i interpretuje informacje zawarte w akcie normatywnym	1
17	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	odczytuje i interpretuje informacje zawartą w akcie normatywnym	1
18	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	rozpoznaje intencje twórców uchwały i wpisane w tekst aktu wartości	1
19	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	wyszukuje i łączy informacje zawarte w różnych tekstach kultury (tekście literackim i na fotografii)	1
20	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	odróżnia fakty od opinii	1
21	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	dostrzega kontekst literacki ułatwiający porównanie i interpretację dwóch fotografii	2
22	II Tworzenie własnego tekstu	przekształca zdanie poprawnie pod względem gramatycznym, przekazując myśl w sposób jasny i zrozumiały	1
23	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	odnajduje stały związek frazeologiczny we wskazanym fragmencie tekstu i objaśnia jego znaczenie	2
24	I. Czytanie i odbiór tekstów kultury	wyszukuje informacje zawarte w tekście	1
25	II. Tworzenie własnego tekstu	formuluje argumenty uzasadniające własne stanowisko	1
26	II. Tworzenie własnego tekstu	wypowiada się na temat sytuacji problemowej poprawnie adresując list	2
27	II. Tworzenie własnego tekstu	pisze ogłoszenie poprawne pod względem językowym i stylistycznym	2
28	II. Tworzenie własnego tekstu	zachęca do określonego działania tworzy tekst spójny pod względem logicznym i składniowym	2
28	II. Tworzenie własnego tekstu	tworzy tekst zgodny z tematem tworzy tekst o charakterze perswazyjnym wprowadza elementy charakterystyki postaci podaje trzy argumenty rozwija co najmniej dwa z podanych argumentów pisze list oficjalny, stosując formalne wyróżniki kompozycja tekstu jest zgodna z przyjętą formą listu stosuje akapity pisze spójny tekst pisze poprawnie pod względem językowym posługuje się stylem dostosowanym do sytuacji pisze poprawnie pod względem ortograficznym pisze poprawnie pod względem interpunkcyjnym	16